

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Tizenkettedik évfolyam. 28. szám. Szerkeszti: Székelyudvarhely, 1914. július 9.

Előfizetési ára: községeknak, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 12 korona. Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Kossuth-u. 14. Az előfizetési pénzek a m. kir. adóhivatalhoz küldendők.

I. Vármegyei szabályrendeletek és községi határozatok.

236.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 5711—1914. alisp.

Hirdetmény.

A körorvosok fuvardijáról és útiátalányáról alkotott és a vármegyei Hivatalos Lap f. évi 19. számában közzétett szabályrendeletet a m. kir. Belügyminiszter ur az 1914. évi június hó 15-én 110053—1914. szám alatt kelt leiratával változtatlanul jóváhagyta.

Ezen szabályrendelet a 4. §. rendelkezéséhez képest az 1915. évi január hó 1-től lép hatályba.

Székelyudvarhelyen 1914 június hó 30-án.

Alispán helyett:

Dr. Paál főjegyző.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

237.

Budapest székesfőváros fertőtlenítő intézetei V., Váci-ut 174. szám.

Tájékoztató az országos fertőtlenítő tanfolyamról.

Hazánkban elegendő számu szakképzett és kitanított fertőtlenítő munkás felett nem rendelkezünk, ilyenekben legalább is hiányt szenvedünk.

A fertőtlenítés pedig mint egyik hathatós módszer a fertőző ragályos betegségek terjedésének megállításában csak szakképzett és kitanított fertőtlenítő munkások által végezve lehet sikeres és eredményes.

Ezen tanfolyam ilyen fertőtlenítő munkások kitanítása és kiképzése céljából létesült.

A fertőtlenítő tanfolyam czime: »Budapest székesfőváros által létesített s kormányhatóságilag

támogatott országos fertőtlenítő tanfolyam.«

A tanfolyam hallgatói elsősorban a hatóságok által hivatalból felküldött egyének sorából vétetnek fel.

Önkéntesen jelentkezők ingyenesen csakis mint bejárók és csak az esetben vehetők fel a tanfolyamra, ha a hallgatók száma a hatóságok által felküldött egyénekből nem kerül ki.

Egy-egy tanfolyamra az oktatás sikere érdekében 15 hallgatónál több nem vehető föl.

1. A hatóságok a székesfővárosi fertőtlenítő intézetek igazgatóját (Budapest, V. ker. Váci-ut 174 sz.) a tanfolyamba küldendő hallgatók nevének, korának és foglalkozásának megjelölésével keresik meg, aki a bejelentett hallgatókat a bejelentések sorrendjében veszi fel és osztja be az egyes tanfolyamokra s erről, valamint a tanfolyam kezdetéről a megkereső hatóságot írásban értesíti.

A jelentkezők számához képest évenként annyi egy-egy hónapig tartó tanfolyam tartatik, amennyit a szükséglet megkíván.

A hallgatók elméleti és gyakorlati kioktatása a székesfővárosi fertőtlenítő intézetekben történik.

A tanfolyam előadója az igazgató, vagy helyettese esetleg az igazgató által megbízott fertőtlenítő intézeti tiszt.

A tanfolyam igazgatója a székesfővárosi fertőtlenítő intézetek igazgatója, vagy helyettese.

A tanfolyam sikeres befejezéséről a hallgatók az e célra kiküldött bizottság előtt vizsgát tesznek.

A vizsgáló bizottság tagjai a székesfővárosi tiszti főorvos, vagy helyettese a belügyminiszter kiküldötte és a fertőtlenítő intézetek igazgatója. Elnöke a tiszti főorvos.

A vizsgálat sikeres letételéről bizonyítvány állítatik ki és pedig kitűnő, jeles, jó és kielégítő osztályzattal. Sikertelen eredményről bizonyítványt a hallgató nem kaphat.

A tanfolyam hallgatójául csak oly egyének küldhetők fel, a kik: a) írni és olvasni tudnak és bírnak legalább is annyi ismeretlél, mely a 4 elemi iskola mértékét megüti,

b) magyarul beszélnek, de legalább is magyarul értenek, miután a tanítási nyelv magyar, c) a 40 éves kort még nem töltötték be,

testi épségük és általános egészségi állapotuk olyan mely egészségük veszélyeztetése nélkül megengedi a fertőtlenítési munkálatok teljesítését.

d) megbízhatók és büntetlen előéletűek,

e) magukat a székesfővárosi fertőtlenítő intézetek szabályainak, házrendjének, a hallgatók külön házrendjének s az igazgató fegyelmi hatáskörének alávetik.

Az igazgatónak jogában áll indokolt esetben a hallgatót erkölcsi, szellemi vagy fegyelmi okból elbocsátani.

A tanfolyamhallgatói a székesfőváros V. ker. Váci-ut 174 sz. alatti fertőtlenítő intézetében nyersen laktanyaszertől elhelyezést.

A tanfolyamhallgatók külön ruházattal és egyéb eszközökkel ingyen látattnak el, mindezt azonban a tanfolyam után sértetlen állapotban kötelesek visszaszolgáltatni.

A hallgatók a tanfolyam tartalma alatt rövid katonás, de tápláló ingyenes reggeli, ebéd és vacsorában részesíttetnek, mely részükre a fertőtlenítő intézetben házilagosan állítatik elő.

Mindezekon felül a hallgatók saját apróbb szükségleteikre napi 1 korona zsebpénzben is részesülnek.

A kiküldő hatóságot ezek szerint csak a kiküldöttök utazási költségei terhelik.

Szám: 5721—914. alisp.

A járások főszolgabíróinak és Székelyudvarhely polgármesterének.

Az országos fertőtlenítő tanfolyam igazgatójának »Tájékoztató«-ját azon felhívással küldöm meg, hogy azt a lehető széles körben tegye közzé s egyben az érdeklődőknek hozza tudomására, hogy a f. évi szeptember hó 1-én kezdődő tanfolyam a jelentkezők az első segély nyújtásban is oktatást fognak nyerni s az részükre kiszolgáltatott bizonyítványba is be fog jegyeztetni.

Székelyudvarhely, 1914. évi június hó 29.
Sebesi, alispán.

238.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 5806—914. alisp.

Tárgy: Kopár és vízmosásos területek fásítása.

Mindenik főszolgabíróinak, községi és körjegyzőnek és községi előljárósnak.

Az állam által fentartott erdei facsemete területek folyó év őszén 1915. év tavaszára kiosztásra kerülő csemetékért a kisbirtokosok — kopár, vízmosásos területekre és közgazdasági érdekből befásítandó területre — a termelési költségek megtérítése ellenében 1 koronás bélyeggel ellátott és az erdőfelügyelőséghez benyújtott kérvényben, folyamodhatnak. Őszi kiosztásra f. évi július 31-ig, tavaszi kiosztásra f. évi november hó 14-ig lehet kérelmezni.

Felhívom figyelmét, hogy a kopár és vízmo-

sásos területekre megfelelő facsemete kéréséről gondoskodjanak, s a kopár és vízmosásos területek közgazdasági érdekből befásítandó területek tényleges befásítása iránt a szükséges intézkedéseket tegyék meg. A főszolgabíró urak tett intézkedéseiket vegyék nyilvántartásba.

Székelyudvarhelyen 1914 július hó 1-én.
Sebesi alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

239.

103 389 VI. a.—914. B. M. számú körrendelet.

A »József kir. herceg szanatórium Egyesület« november hó 1-re tervezett gyűjtésének a törvényhatóságok figyelmébe ajánlása és támogatása. Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A »József kir. herceg Szanatórium Egyesület« évről-évre nyert országos adomány gyűjtési engedélye alapján »csak egy virágszálat« jellege alatt évek óta november hó 1-én a társadalomhoz fordul, hogy halottak napján a temetők ünnepén egy szál virággal kössenek kevesebbet az elhunyt szeretteiknek szánt koszoruba és ez egy szál virág árát ajánlják fel a szegénysorsu tudóbetegek emberbaráti alapjának.

Az egyesület, miként a múlt évben, úgy az idén is igénybe óhajtja venni a nyilvános adománygyűjtés körül a közigazgatási hatóságok önkéntes segítségét, mert hálával telten tapasztalta, hogy a múlt évi »Virágszál-gyűjtés« igen szép eredményét is legelső sorban a hatóságok és hatósági közegek odaadó közreműködésének köszönhette éppen ezért ismét azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy nemes emberbaráti vállalkozásának sikere érdekében a szegénysorsu tudóbetegek ügyét ezentúl is a törvényhatóságok figyelmébe ajánljam.

Mint hogy nevezett egyesület a társadalom minden rétegét pusztító tudóvész ellen évek óta folytatott küzdelmével a legnemesebb célokot szolgálja, mely működésében az egyesületet az egész társadalomnak kötelesség a lehetőség szerint támogatni s minthogy a közigazgatási tisztviselőknél e magasztos cél támogatása és az adománygyűjtés irányítása terén kifejtendő önkéntes fáradozására részemről is nagy súlyt helyezek, ennél fogva felhívom alispán urat, hogy hatósága területén a nevezett egyesületet a legmesszebbmenő támogatásban részesítse és a közigazgatási hivatalok vezetőit ily irányban utasítsa.

Az egyesület kérelmére látékozás végett közlöm, hogy az idei gyűjtés is gyűjtő táskákkal (reticul) fog történni.

Budapestben, 1914. június 10.

A miniszter helyett:

Perényi, s. k.
államtitkár.

Szám: 5557—914. alisp.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének mind a négy járási főszolgabírónak, valamennyi községi és körjegyzőnek a községi előljáróságoknak

Egyelőre tudomásul azzal a megjegyzéssel adom ki, hogy a gyűjtés támogatásának módosztára nézve majd az egyesület megkeresésének megérkezése után fogom utasítani.

Székelyudvarhelyen 1914. június hó 26.

Sebesi, alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Állati betegségek. *Sertéspestis* fellépett szorványosan Székelymagyaros községben.

Hirdetmény. (5723—914. szám.) A pénzügyminiszter ur 1914. évi június hó 17-én 71623 sz. alatt kelt rendeletével az Udvarhelyvármegyébe bekebelezett Telekfalva községet 1914. évi július hó 1-től kezdve az oklándi kir. adóhivatal kerületéből a székelyudvarhelyi kir. adóhivatal kerületébe csatolta át.

Székelyudvarhely, 1914. évi június hó 30-án. Alispán helyett *Paál* főjegyző.

Pályázati hirdetmény. (2868—914 szám.) Székelykeresztur nagyközségben ujonnan rendszeresített községi állatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: 1600 K. készpénzfizetés, amely előleges havi, és 400 k. lakbér, mely előleges negyedévi részletekben fiztetetik.

Ezen kívül 100 korona ötöd éves korpótlék is jár, s ez 400 koronáig emelkedhetik.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az állatorvosi oklevelükkel s eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám f. évi *július hó 20-áig* adják be.

A választás napját a pályázatok beérkezése után fogom kitűzni.

Székelykereszturon 1914. évi június hó 19. *Dr. Pálffy Jenő* főszolgabíró.

Hirdetmény. Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület (A. M. K. E.) a főváros közelében, Cegléden, egészséges levegőjű helyen az angol college mintájára főgimnáziumi tanuló részére nagyszabású nevelőintézetet állított föl.

Néhány holdas városi park mellett, a Deákterén 3000 négyszögeles udvar és játszótér közepében épült az A. M. K. E. nevelőintézete, mely a legmodernebbül, a hygienikus követelményeknek legmegfelelőbben van felszerelve.

A hálótermek tágasak, szellősek, közvetlen közelében a felügyelő tanárok lakoszobái. Hideg és meleg vízzel ellátott zuhanyfürdők. Tanulófoglalkoztató-, nagy társalgóterem, olvasó-, zene-

szobák, csinnal berendezett étterem. Művészi díszítésű nagyterem ünnepélyek, színelőadások, hangversenyek tartására. A nevelőintézetben központi fűtés, vízvezeték, villanyvilágítás van bevezetve, télen minden terem, folyosó, szoba éjjelnappal fűtve. A betegek részére elkülönített kórházi rész épült beteg- és gyöngélgedő-szobákkal. Az intézetnek külön orvosa van.

Különös gondot fordít az A. M. K. E. vezetőse arra, hogy a növendékek elsőrendű élelmezésben részesüljenek.

A növendékek tanulmányaikat a ceglédi állami főgimnáziumban végzik, mely tanintézet kitűnő hírnévnek örvend.

A nevelőintézet a ceglédi állami főgimnázium igazgatója pedagógiai felügyelete és három tanárának vezetése alatt áll.

A nevelőintézet alkalmat nyújt növendékeinek arra, hogy magukat modern nyelvekben, zenében, továbbá vívásban kiképeztessék.

Az intézeti növendékek egyenruhát hordanak, mely jóval olcsóbb, mint a rendes polgári ruha.

Az ellátási díj havonként 70 korona.

Az 1914/15. évre való fölvétel iránti előjegyzéseket elfogad és prospektussal szolgál az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület főtítkári hivatala (Budapest, IV., Reáltanoda-utca 9.), vagy az A. M. K. E. nevelőintézet ceglédi igazgatósága.

Elveszett állatok. 12. — Márton János szentegyházassalvi lakos 4 éves fekete szőrű herélt lova elveszett, ismertető jele; homloka holdas, jobb utólába szárcsás, nyakán kötélén függő kis lant.

Megkerestetnek előljáróságok, miszerint ha jelzett ló felfogva tartatnék, a szentegyházassalvi előljárósággal közölni sziveskedjenek.

Körözüvény, Sulyos eskor (epilepsia) betegségben szenvedő magát Szigeti Imrének, anyját Kocsis Zsuzsiannának, nagyanyját Kocsis Erzsébetnek mondó 18—20 év körüli egyén tévedt 1911. november havában a városunk határterületéhez tartozó belsőohali bérgazdasághoz, ahonnan a mátai biztos hivatal utján városunk szegényházában helyeztetett el.

Nevezett egyén — betegsége miatt — sem atyja nevét bemnodani, sem a születési helyére, sem korára nézve felvilágosítást adni nem képes; az ezen irányban folytatott nyomozások eredményre nem vezettek.

Kérjük ennélfogva Czimet, hogy szóban levő egyén kilétét és hozzátartozóit hatósága területén nyomozni s az eredményt velünk f. év augusztus hó 30-ig közölni sziveskedjék.

Nemleges értesített nem kerünk.

Debreczen 1914 június 23-án *Kovács János* polgármester, *Dr. Vass Károly* jegyző.

Körözendő személyek. 91. — *Rosner István* volt horvátnadaljai anyakönyvvezető helyetést, több segédjegyzőt nyomozni és feltalálás esetén tartózkodási helyét Vasvármegye alispánjával közölni kell.

Magyarország és az Erdélyi Magyar Királyság közötti kapcsolatok történelmi áttekintése. A szöveg részletesen tárgyalja a két terület közötti gazdasági, kulturális és politikai viszonyokat a 19. század végétől a 20. század elegéig. Említést tesz a magyarországi és erdélyi magyarok közötti rokonságról, valamint a közös érdekekről és a béke érdekében tett lépésekről.

Az Erdélyi Magyar Királyság gazdasági és kulturális fejlődéséről szóló tanulmány. A szerző részletesen tárgyalja az erdélyi gazdasági helyzetet, a mezőgazdasági termelést, az ipari fejlődést és a kulturális életet. Említést tesz az erdélyi magyarok hozzájárulásáról a magyarországi gazdasági és kulturális életnek.

